

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та
менеджменту

**Цифрові трансформації та
інноваційні технології в економіці:
виклики, реалії, стратегії**
**Digital transformations and
innovative technologies in the economy:
challenges, realities, strategies**

Матеріали
III Міжнародної науково-практичної конференції
(Україна, Суми, 27-29 травня 2024 р.)

Суми
Сумський державний університет
2024

УДК [330.34+330.336](063)
E45

*Рекомендовано вченою радою
Сумського державного університету
(протокол № 14 від 5 червня 2024 р.)*

- E45 Цифрові трансформації та інноваційні технології в економіці: виклики, реалії, стратегії: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Цифрові трансформації та інноваційні технології в економіці: виклики, реалії, стратегії» (Суми, 27-29 травня 2024 р.) / за заг. ред.: Л. Л. Грищенко, І. В. Тютюнник. Суми : Сумський державний університет, 2024. – 146 с.

Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Цифрові трансформації та інноваційні технології в економіці: виклики, реалії, стратегії» містять результати наукових досліджень присвячених пошуку системного вирішення мультидисциплінарних проблем в галузі електронного бізнесу і технологічних інновацій, цифрової трансформації освітніх систем, запровадження інноваційних технологій у фінансовому секторі.

Для науковців, науковців, студентів, аспірантів, представників бізнесу та громадських організацій і вищих навчальних закладів та широкого кола читачів.

The materials of the International scientific and practical conference "Digital transformations and innovative technologies in the economy: challenges, realities, strategies" provide the results of scientific research focused on the search for a systematic solution to multidisciplinary problems in the field of electronic business and technological innovations, digital transformation of educational systems, the introduction of innovative technologies in financial sector. .

For scientists, researchers, students, postgraduates, representatives of business and public organizations and higher education institutions and a wide range of readers.

УДК [330.34+330.336](063)

© Колектив авторів, 2024

© Сумський державний університет, 2024

ЗМІСТ

<i>Олена Журавка</i> <i>Аліна Азарова</i> <i>Антон Журавка</i>	Основні проблеми розвитку ринку добровільного медичного страхування в Україні та шляхи їх вирішення..... 6
<i>Олена Криклій</i> <i>Лілія Деркач</i>	Нормативи капіталу банківського сектору України: аналіз та прогнозування..... 9
<i>Олександра</i> <i>Тверезовська</i> <i>Богдан Чернешенко</i>	Маркетингові стратегії для поколінь Z: виклики та можливості..... 13
<i>Тетяна Кубах</i> <i>Артем Сергєєв</i>	Дослідження сутності та актуальності категорії «ефективність банківської системи»..... 17
<i>Олена Журавка</i> <i>Аліна Голик</i>	Особливості формування та управління страховим портфелем страхової компанії..... 21
<i>Світлана Похилько</i> <i>Людмила Рябушка</i> <i>Богдан Льченко</i>	Роль місцевого самоврядування в підтримці бізнесу та стимулюванні підприємництва в умовах воєнного стану..... 25
<i>Аліна Бухтіарова</i> <i>Дар'я Тимошик</i>	Оцінка ефективності регуляторних змін у боротьбі з кіберзлочинністю: географічна і часова складові..... 28
<i>Андрій Раков</i>	Верифікація та ідентифікація клієнтів при дистанційному банківському обслуговуванні.... 32
<i>Олександра</i> <i>Тверезовська</i> <i>Крістіна Попова</i>	Вплив цифрової трансформації банківського маркетингу на приватних клієнтів банку..... 36
<i>Людмила Захаркіна</i> <i>Юлія Швидка</i>	Сучасні тенденції розвитку цифрових технологій у страхуванні 40
<i>Ганна Салтикова</i> <i>Аліна Голик</i>	Поняття інвестиційної привабливості та її оцінка на різних рівнях управління..... 43
<i>Олена Криклій</i> <i>Людмила Рябушка</i> <i>Андрій Придуха</i>	Управління комплаєнс-ризиком банку..... 47
<i>Євген Руденко</i>	Використання штучного інтелекту при оцінюванні стійкості фінансової системи..... 50

<i>Ганна Салтикова</i> <i>Аліна Рубан</i>	Капітальні інвестиції в економіці України.....	54
<i>Людмила Захаркіна</i> <i>Катерина Сердюк</i>	Потенціал та виклики використання криптовалют у якості платіжних систем.....	57
<i>Олександра</i> <i>Тверезовська</i> <i>Ростислав Гончаренко</i>	Роль емоцій у банківському маркетингу: вплив на рішення клієнтів	60
<i>Liudmyla Riabushka</i> <i>Danylo Salov</i>	The role of local budget in regional development..	64
<i>Олена Журавка</i> <i>Аліна Рубан</i>	Фінансові ресурси страхових компаній.....	66
<i>Ганна Салтикова</i> <i>Людмила Сокол</i>	Політика капітальних вкладень та проблеми їх фінансування	69
<i>Євгенія Мордань</i> <i>Крістіни Чередніченко</i>	Системний підхід у побудові механізму формування та реалізації кредитної політики банку.....	73
<i>Дар'я Свірідова</i> <i>Людмила Захаркіна</i> <i>Владислав Батанін</i>	Фінансова діяльність підприємства: ключові аспекти.....	77
<i>Олена Криклій</i> <i>Людмила Рябушка</i> <i>Ігор Придуха</i>	Механізм формування та реалізації кредитної політики банку.....	80
<i>Olena Zhuravka</i> <i>Viktoria Alekseiieva</i>	Assessment of financial state of the state-owned enterprise.....	82
<i>Liudmyla Riabushka</i> <i>Vladyslav Fedchenko</i>	Financial sustainability of local budgets in the context of martial law.....	85
<i>Тетяна Кубах</i> <i>Ганна Гребенюк</i>	Фінансова стійкість банку: сутність, види та фактори впливу.....	87
<i>Олена Журавка</i> <i>Людмила Сокол</i>	Особливості забезпечення фінансової безпеки страхових компаній	91
<i>Олександра</i> <i>Тверезовська</i> <i>Анастасія Федан</i> <i>Уляна Вініченко</i>	Маркетингові аспекти впровадження fintech технологій в банківські послуги.....	95

<i>Луїза Уніат</i> <i>Людмила Захаркіна</i>	Аналіз фінансування та розвитку insurtech сектору: глобальні тенденції.....	99
<i>Тетяна Касьяненко</i> <i>Вікторія Данилова</i>	Теоретичні аспекти аналізу фінансової діяльності підприємства.....	102
<i>Ганна Салтикова</i> <i>Віра Бардакова</i>	Сучасний стан інвестиційного процесу та особливості його стимулювання.....	106
<i>Larysa Hrytsenko</i> <i>Oleksandra Tverezovska</i> <i>Iryna Kozhushko</i>	Analysis of publication activity on the digitalization of banking marketing.....	110
<i>Denys Kolomiets</i>	Integrating energy efficiency indicators into the financial analysis of enterprises.....	114
<i>Vladyslav Piven</i> <i>Tetiana Kasianenko</i>	Blockchain technology for enhancing competitive advantage in financial services.....	116
<i>Євгеній Пігуль</i>	Вплив цифровізації у забезпеченні розвитку ринку праці.....	118
<i>Світлана Похилько</i> <i>Анна Приходько</i>	Вплив сучасного воєнного стану на розвиток цифрових процесів в економіці та бізнесі в Україні в 2024 році.....	120
<i>Наталія Пігуль</i> <i>Аліна Медвідь</i>	Вплив цифровізації на розвиток банківського сектору України.....	123
<i>Дмитро Ткаченко</i>	Напрямки удосконалення системи страхування вкладів в Україні: пройдений шлях та подальші кроки.....	127
<i>Тетяна Касьяненко</i> <i>Ярина Шевченко</i>	Управління фінансовими ризиками на підприємстві в умовах війни.....	132
<i>Павло Рубанов</i> <i>Вікторія Білошапка</i>	Підходи до формування і наслідки забезпечення цифрової транспарентності підприємств.....	136
<i>Олександр Грищенко</i>	Вплив трудової міграції на конкурентоспроможність національної економіки України в умовах глобалізації.....	141
<i>Євген Чванкін</i> <i>Євген Рекун</i>	Діджиталізація громадського здоров'я як чинник забезпечення економічної безпеки держави.....	144

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

*Касьяненко Тетяна Вячеславівна,
к.е.н., доцент,
Сумський державний університет, м. Суми
Данилова Вікторія Сергіївна,
студентка,
Сумський державний університет, м. Суми*

У сучасних умовах конкурентного бізнесу важливо розуміти, що ефективна фінансова діяльність стає не лише складовою успішності, але й стратегічним інструментом для досягнення конкурентних переваг. Забезпечуючи оптимальне використання ресурсів, контроль за фінансовими ризиками та прогнозування майбутніх потреб підприємства, ефективна фінансова стратегія дозволяє збільшити його стабільність і стійкість до зовнішніх впливів. В умовах трансформаційного розвитку підприємництва в Україні, ефективна фінансова діяльність стає важливою ланкою у ланцюзі створення економічного й соціального розвитку країни, а також визначає його конкурентоспроможність на міжнародній арені. Тому, вивчення та розвиток методів аналізу фінансової діяльності стає актуальним завданням для підприємств та влади з метою забезпечення сталого й ефективного розвитку економіки країни.

В економічній теорії та практиці існують різноманітні методи, які дозволяють ретельно оцінити ефективність діяльності підприємства. Однак головним знаряддям для цієї оцінки є аналіз фінансової діяльності, який базується на розрахунку фінансових показників.

Основною метою фінансового аналізу є отримання достовірної інформації про фінансовий стан підприємства, його прибутки та збитки, зміни у структурі активів і пасивів, а також взаємовідносини з дебіторами та формування капіталу. Суть фінансового аналізу полягає у оцінці та прогнозуванні фінансової діяльності організації на основі бухгалтерської звітності й обліку. Це включає в себе:

- розроблення системи показників для оцінки фінансової діяльності підприємства;
- об'єктивну оцінку його фінансового стану;
- визначення впливу факторів і виявлення відхилень за показниками;
- прогнозування майбутньої фінансової діяльності;
- виявлення резервів для поліпшення фінансової діяльності;
- обґрунтування управлінських рішень для її покращення.

Вирізняють зовнішній та внутрішній фінансовий аналіз. Зовнішній аналіз в основному здійснюють потенційні кредитори та інвестори, які шукають підприємства з низькими ризиками та високою ліквідністю для можливих інвестицій. Також такий аналіз можуть проводити акціонери компанії. Аналітики, які не мають прямого доступу до внутрішньої інформації підприємства, проводять цей зовнішній аналіз. Він є менш деталізованим, але більш формалізованим. Цей вид аналізу спрямований на оцінку ризиків та можливостей, що пов'язані з інвестуванням чи наданням кредитів підприємству. Основними аспектами зовнішнього фінансового аналізу є оцінка фінансової стійкості, прибутковості, ліквідності та ефективності управління підприємством. Ці оцінки допомагають зацікавленим сторонам у прийнятті рішень щодо інвестування чи надання фінансової підтримки підприємству.

Суть внутрішнього фінансового аналізу аналогічна зовнішньому, але в процесі використовуються дані, що надходять з системи бухгалтерського обліку, нормативна та планова інформація. Він включає оцінку ефективності капітальних вкладень, аналіз взаємозв'язку між витратами, оборотом та прибутком, а також оцінку результативності господарської діяльності.

Більш детальне порівняння розглянемо в таблиці 1 на основі [1].

Таблиця 1 – Особливості внутрішнього і зовнішнього аналізу

Класифікаційна ознака	Вид аналізу	Вид аналізу
	Зовнішній	Зовнішній
Призначення	Загальна оцінка фінансового стану	Пошук резервів підвищення рівня прибутковості та ефективності діяльності
Виконавці та користувачі	Власники, кредитори, інвестори тощо	Менеджери підприємства, спеціалісте
Базове інформаційне Забезпечення	Бухгалтерська звітність	Регламентовані та нерегламентовані інформаційні джерела
Характер інформації, що надається	Загальнодоступна аналітична інформація	Деталізована аналітична інформація (конфіденційний характер)

Теоретичні аспекти аналізу фінансової діяльності підприємства, нам вдалося прийти до певних висновків. У процесі аналізу фінансової діяльності підприємства виявлено, що теоретичні аспекти грають важливу роль у

розумінні його фінансового стану та перспектив. Ретельне вивчення теорії дозволяє зрозуміти основні принципи та методи аналізу, що є необхідним для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Поглиблене знання теорії дозволяє аналізувати фінансові показники більш ефективно та об'єктивно, що сприяє підвищенню фінансової стійкості та конкурентоспроможності підприємства. Таким чином, розуміння теоретичних аспектів аналізу фінансової діяльності є важливою передумовою для успішного управління підприємством у сучасних умовах. Після аналізу наукової літератури встановлено завдання, напрямки та мету фінансової діяльності підприємства. Зокрема, ідентифіковано основні аспекти, які слід включити до системи цілей, а також структуровано пов'язані з ними проблеми і конфлікти.

Виділяють декілька основних етапів аналізу фінансової діяльності підприємства:

1. Збір і підготовка вхідної інформації;
2. Аналітична обробка;
3. Аналіз, оцінка й інтерпретація результатів;
4. Підготовка висновків і рекомендацій.

На першому етапі здійснюється збір інформації, яка включає як зовнішні, так і внутрішні джерела, та оцінка її достовірності. Після цього відбираються необхідні форми фінансової звітності, проводиться їх порівняння, а також аналізується статистична інформація для встановлення особливостей облікової політики.

Другий етап включає в себе перетворення стандартних форм бухгалтерської звітності на аналітичні, які дозволяють аналізувати зміни та структуру звітів. Тут також виконується групування та розрахунок показників за основними напрямками аналізу.

На третьому етапі проводиться докладний аналіз динаміки та структури змін основних показників фінансових звітів, виявляються взаємозв'язки між ними та надається інтерпретація отриманих результатів. Існує декілька напрямків проведення аналізу фінансової діяльності підприємства, що наведені в таблиці 2 [2].

Аналіз фінансової діяльності підприємства є складним та багатогранним процесом, який включає в себе застосування різних прийомів, що надають можливість глибокого вивчення фінансової діяльності підприємства з різних ракурсів. Вони допомагають ідентифікувати тенденції, взаємозв'язки, сильні та слабкі сторони, а також резерви для подальшого підвищення ефективності.

Отже, використання різних методів аналізу фінансової діяльності підприємства дозволяє отримати комплексний огляд ситуації, що є ключовим для прийняття обґрунтованих управлінських рішень та забезпечення стабільності та успішності підприємства.

Таблиця 2 – Показники аналізу фінансової діяльності підприємства

Групи показників	Коефіцієнти для аналізу
Майновий стан	коефіцієнт зносу основних засобів, коефіцієнт придатності основних засобів, коефіцієнти оновлення та вибуття та ін.
Ділова активність	коефіцієнт оборотності активів, коефіцієнт оборотності дебіторської/ кредиторської заборгованості, коефіцієнт оборотності власного капіталу, термін обертання дебіторської/кредиторської заборгованості та ін.
Рентабельність	коефіцієнти рентабельності активів, власного капіталу, продукції, діяльності та ін.
Ліквідність та платоспроможність	коефіцієнт поточної ліквідності, коефіцієнт швидкої ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності, чистий оборотний капітал
Фінансова стійкість	коефіцієнт автономії, коефіцієнт фінансової стійкості, коефіцієнт маневреності власного капіталу, коефіцієнт фінансової залежності та ін.

Список використаних джерел

1. Ткачук Н. В. Аналіз фінансової діяльності підприємств. Конспект лекцій. 2023. 114 с. https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/22317/3/AFDP_kursl.pdf
2. Філіна Г. І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання. Київ, 2019. 422 с. https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3bac_finan/fin_diyal_syb_gosp.pdf (дата звернення: 16.04.2024).